

KURJER WILEŃSKI

Poprawki faktyczne

Artykuł p. Jakubenas w Nau-
joji Romuva* (treść jego po-
daliśmy w skrócie w Nr. 288 z
dnia 5 b. m. naszego pisma*)
chcemy omówić z największym
spokojem i umiarem, unikając
wszystkiego coby mogło spro-
wadzić dyskusję do fechtunku
na cięte słowa.

Dażyliśmy zawsze i dążymy
do polsko-litewskiego pojedna-
nia. W szczególności jesteśmy
szczerymi zwolennikami takiego
ułożenia się stosunków w Wi-
leńszczyźnie, które by stwarza-
ło dogodne podstawy na przy-
szłość do trwałego porozumie-
nia i przyjaźni obu narodów —
litewskiego i polskiego, którego
częścią jesteśmy i pozostanie-
my.

Wymaga przedewszystkiem
sprostowania kilka przesłanek
p. Jakubenas natury historycz-
nej i politycznej. Jakże to było
naprawdę z tem „nieuznawaniem
przez Polaków litewskiego na-
rodowego odrodzenia“, lub „za-
przeczeniem faktowi istnienia
narodu litewskiego“ — jak to
twierdzi p. Jakubenas.

Wyda się, że gdyby nawet
było tak, jak twierdzi autor, nie
jest to decydującym dla dzisiej-
szych problemów polsko-litew-
skich. Ale jeżeli już mamy się-
gać do dalekiej przeszłości, to
gwoździ prawdziwej historycznej wy-
padnie stwierdzić, że tylko w
części społeczeństwa polskiego
na przełomie wieków XIX-go i
XX-go istniało coś w rodzaju
niecierpliwości, lecz nie niezna-
wania faktu istnienia narodu li-
tewskiego. Oczywiście, zdania
co do perspektyw litewskiego
odrodzenia narodowego były,
jak zwykle, podzielone. Piszący
te słowa był w latach 1905 —
1910 uczestnikiem gorących
sporów na ten temat. Etnogra-
ficznej odrębności Litwinów jed-
nak nikt nie przeczył. Spory to-
czyły się dokoła kwestii czy ta
odrębna masa etnograficzna
zdolna będzie przeobrazić się w
naród polityczny, czy też nie.
Ale odkąd w imieniu wolnego
narodu polskiego przemawiać
zaczęli jego oficjalni przedsta-
wicieli — nawet gdy byli nie-
mi narodowi demokraci — nie
padły z ich ust nigdy słowa za-
przeczące faktowi istnienia na-
rodu litewskiego i odmawiające
mu prawo do samodzielnego
kształtowania swej przyszłości.

Natomiast odporność narodo-
wo kulturalną swoich rodaków
ocenia, zdaje się, p. Jakubenas
gorzej, niż my. Widzi mu się
wciąż jeszcze widmo polonizacji
Litwy, któżby jednak miał tego

* Patrz artykuł p. t. „Point des
reyeres“ p. Jakubenas.

Wojna na morzu

LONDYN, (Elta). Reuter do-
nosi, że w ubiegłym tygodniu
mimo min niemieckich 99 proc.
tonażu statków brytyjskich i
państw neutralnych, udających
się do Anglii przybyło do celu.
Równocześnie Reuter donosi, że
angielska akcja przeciwnikowa
jest naprawdę skuteczna.

LONDYN, (Elta). Najechał na
minę i zatonał parowiec angiel-
ski „Baskene“, o pojemności
3.829 ton. 29 członków załogi
uratowano i odwieziono do por-
tu w północno-wschodniej Szkocji.

dokonać? Polacy wileńscy ze
swymi instytucjami kulturalno-
oświatowymi, o ile będą one im
pozostawione? Dlaczegożby
teraz właśnie, kiedy kultura li-
tewska będzie popierana waszy-
stkimi środkami państwa, mieli
Litwini nagle osłabnąć w swej
wierności dla własnej kultury?
Byłoby to zupełnie sprzeczne z
tym co widzimy w analogicz-
nych wypadkach gdzieindziej.

Historia stosunków narodo-
wościowych w Belgii (Walloni i
Flamandzi), w Finlandii (Szwedzi
i Finnowie), w Słowacji (Wę-
grzy i Słowacy) potwierdza tezę,
że kultury oparte głównie na
elementach ludowym — z chwilą
jego ekonomicznej emancypacji
nie tylko są w stanie ostać się
wplywom kultur starszych, ale
nawet osiągają zwycięstwo kosz-
tem tych ostatnich. Słuszność
tej tezy w pewnej mierze po-
twierdza ewolucja stosunków
kulturalnych w Litwie.

Pomijamy kilka innych naz-
byt subiektywnych twierdzeń au-
tora, robionych przez niego jak-
by mimochodem. Ale nie może
nie wywołać protestu tak bez-
zasadne powiedzonko, jak to, że
„Polacy Wileńscy dotychczas
szczególnie nie znosili Litwy“.

Jest to lotne słówko rzucone,
miejmy nadzieję, bez zastano-
wienia, które jednak posiada ce-
chy inwektyw, zatruwającej obu-
stronnie wzajemny stan uczuć.

Est.

Zjednoczone Towarzystwo Auto-
busów Komunikacji Zamiejskiej
w Wilnie, Orzeszkowej 3 m. 15,
telefon 17-98.

ROZKŁAD JAZDY

autobusów w kraju wileńskim
Wilno — Mejszagola (Odjazd)
z Wilna 16.00 z Mejszagoly 7.00
Wilno — Podbrzeźle (Odjazd)
z Wilna 16.00 z Podbrzeźla 7.00
Wilno — Troki (Odjazd)
z Wilna 9.00, 18.00 z Trok 7.00, 15.00
Wilno — Miedniki (Odjazd)
z Wilna 18.00 z Miednik 7.00
Wilno — Ławaryszki (Odjazd)
z Wilna 19.00 z Ławaryszek 6.40
Wilno — M. Soleczniki (Odjazd)
z Wilna 17.00 z M. Solecznik 7.30
Wilno — Ejszyszek (Odjazd)
z Wilna 7.00 z Ejszyszek 11.00
Wilno — Turgele (Odjazd)
z Wilna 17.00 z Turgiel 7.30
Wilno — N.-Wilejka
Odjazd z Wilna
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00
Odjazd z N.-Wilejki
7.10, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.00
Wilno — Niemenczyn (Odjazd)
z Wilna 9.00, 17.00
z Niemenczyna 7.00, 15.00
Z powodu naprawy mostu w Ja-
szunach autobus dochodził tylko do
Jaszun, a nie Mal. Solecznik.

Gdynia niemieckim portem wojennym

BERLIN, (Elta). W niemieck-
kich wiadomościach urzędowych
ogłoszony został rozkaz Hitlera,
na podstawie którego Gdynia
uznana została niemieckim por-
tem wojennym.

....Powinniśmy sobie postawić pytanie czy siła polskości w Litwie ma dobry
wpływ na przyszłość narodu litewskiego. Odpowiedź jest jedyna: nic pod tym wzgle-
dem się nie zmieniło. Żyliśmy w pewnym odgródzeniu od Polaków, będziemy tak żyli
i nadal... Nie odepchniemy ani jednego lojalnego Polaka, ale nie nauczymy się po pol-
sku, tylko oni po litewsku. Uwajamy Wileńszczyznę za spolszczony obszar litewski.
Na nim musimy stworzyć przewagę świadomego litewskiego elementu...
(z artykułu p. Jakubenas w „Naujoji Romuva“ str. 3-4).

Co słyszeć na froncie fińsko-sowieckim

Mediacja posła szwedzkiego w
Moskwie w sprawie wznowienia
rokowań między ZSSR i rządem
w Helsinkach nie odniosła skut-
ku.

W enuncjacji sowieckiej agen-
cji tel. „Tass“ ogłoszonej wie-
czorem dnia 4 bm. sprawa szwe-
dzkiej próby pośrednictwa,
przedstawiała się jak następuje:

Mołotow, przyjął posła szwe-
dzkiego w Moskwie p. Wintera,
który zaproponował rządowi so-
wieckiemu w imieniu rządu w
Helsinkach wznowienie rokowań.
Mołotow odpowiedział, że Rząd
ZSSR uznaje jedynie rząd fiń-
skiej Republiki Demokratycznej,
z którym zawarł już pakt
przyjaźni i wzajemnej pomocy.
Innego rządu fińskiego, który
n. b. zbiegł z Helsinek w nie-
władnym kierunku, ZSSR nie
uznaje.

Taka odpowiedź świadczy wy-
mownie, że wojenna kampania
w Finlandii ma być kontynuowa-
na. Późno wieczorem dnia 4
grudnia agencja „Tass“ ogłosiła
ponadto komunikat dotyczący
sprawy rozpatrzenia konfliktu
przez Ligę Narodów.

Komunikat „Tass“ podaje, że
4 grudnia generalny sekretarz Li-
gi Narodów p. Avenol nadesłał
na ręce komisarza spraw zagran-
icznych Związku Sowieckiego
pismo, w którym przytacza do-
stojnie tekst skargi. (Podajemy
ją na 2-iej stronie).

W odpowiedzi na to Molotow
nadesłał na ręce sekretarza ge-
neralnego Ligi Narodów pismo,
w którym stwierdza się między
innymi, że „postanowienie gene-
ralnego sekretarza L. N. zwoła-
nia w dniu 9 grudnia Rady, zaś
w dniu 11 grudnia plenum L. N.
na podstawie skargi Rudolfa Hol-
stiego, wydaje się rządowi ZSSR
nie uzasadnionym. Związek So-
wiecki, stwierdza następnie odpo-
wiedź Molotowa, — nie znajduje
się z Finlandią w stanie wojny.

Śnieg sprzyja Finnom

STOCKHOLM, (Elta). Reuter donosi
z Helsinek o wielkich zawiąch śnie-
żnych, które utrudniają akcję żołnierzom
sowieckim, a natomiast dla Finnów
stanowią pomoc, gdyż są oni lepiej
ubrani i doskonale używają nart.
Obserwatorzy szwedzcy stwierdza-
ją, że ewakuacja w Finlandii odbywa
się planowo i skutecznie. Ewakuowane

Demonstracje profińskie w Rzymie

RZYM, (Elta). W Rzymie po-
wzięto się znów demonstracje
profińskie. Przed poselstwem
Finlandii zebrał się tłum studen-
tów, który gorąco manifestował
swoją sympatię dla Finlandii.

Gdy na balkonie poselstwa
ukazał się poseł Finlandii Jarne-
felt, przyjęty został wielką owac-
ją i biciem w dłonie.

Sowiecko-estoński pakt nieagresji

TALLIN, (Elta). Według wi-
adomości DNB, naczelny wódz
armii estońskiej generał Laido-
ner, na zaproszenie rządu Związ-
ku Sowieckiego w dniu 5-go
grudnia udaje się do Moskwy.

Umowa zawarta w dniu 2 grud-
nia między ZSSR a Finlandią
uregulowała wszystkie sporne
kwestie i rząd sowiecki poma-
ga jedynie rządowi fińskiemu
do możliwie jaknajszybszej lik-
widacji wewnętrznego konfliktu.

Wychodząc z tych przesłanek
Związek Sowiecki nie uważa za
możliwe uczestniczyć w zgrom-
adzeniu Ligi Narodów, zwoła-
nym na podstawie pisma Ru-
dolfa Holstiego, zawierającego
kłamliwe i obraźliwe zarzuty
pod adresem Związku Sowiec-
kiego, co nie da się pogodzić z
szacunkiem, który się należy
ZSSR“.

Na odcinku militarnym kon-
fliktu, ubiegła doba nie przynosi
większych zmian.

Dowództwo fińskich sił zbroj-
nych, jak donosi Elta, za 4 b.m.
w ogóle nie ogłosiło komunika-
tu o działaniach wojennych.

Komunikat leningradzkiego o-
kręgu wojennego stwierdza, że
4 b. m. na odcinku północnym
wojska sowieckie kontynuowały
ofensywę i posunęły się o 25
km na południe od północnego
portu Petsamo. Marynarka so-
wiecka oczyszcza port w Petsa-
mo od pół minowych. Na Re-
walskim i Ucińskim odcinkach
frontu wojska sowieckie posu-
nęły się o 45 — 50 km.

Na Pietrozawodzkim odcinku
zajęto stację Łajmona.

Na Karelskim odcinku wojska
sowieckie posunęły się o 45 —
50 km od granicy sowieckiej.

Z powodu niesprzyjających
warunków atmosferycznych, dzia-
łania lotnicze nie miały miejsca.

BRUKSELA, (Elta). Rząd so-
wiecki nieoficjalnie zakomuni-
kował ministerstwu spraw zagran-
icznych Niemiec, iż rząd
sowiecki uznaje załaskę demo-
kratyczny Finlandii.

są nawet chore zwierzęta. W Helsin-
kach pozostało już tylko około 50 ty-
sięcy mieszkańców. Prezydent Finlandii
i rząd znajdowali się jeszcze w Hel-
sinkach. Posiedzenie Rad. Ministrów
odbyło się w pewnym schronie.
Według ostatnich doniesień armia
sowiecka nie używa obecnie w akcji
czołgów.

RZYM, (Elta). Ambasador nie-
miecki Mackensen wyjechał z
Rzymu do Berlina.

Skuteczny opór

LONDYN, (Elta). Havas do-
nosi, iż w Londynie otrzymano
wiadomości o zatrzymaniu po-
suwania się wojsk sowieckich
naprzód w przesmyku Karelskim.

W niektórych miejscach armia
fińska nieznanie wycofała się
ze względów strategicznych.

Działania na północy od- bývają się w mroczach nocy polarnej.

HELSENKI, (Elta). Według
Havasa, Finowie przewidywali
atak sowiecki na Petsamo od
strony oceanu Lodowatego i
byli na to przygotowani. Wy-
kopano nowe rowy i zabary-
kadowano drogi. Wojsko fiń-
skie ostrzeliwało 200 żołnierz
sowieckich, którzy, jak przy-
puszczają, zostali spuszczeni
na spadochronach. Artyleria
przeciwlotnicza ostrzeliwała e-
skadę samolotów sowieckich,
jeden z samolotów został zmu-
szony do lądowania.

Komunikują, iż działania
wojenne na północy Finlandii
odbývają się podczas ciem-
ności nocy arktycznej.

Działania wojenne odbývają
się tu na wielkich obszarach.
Podczas niepogody działania
zamlerają. Na północ od jez.
Ładogi działały wojennych nie
było.

Petsam w rękach niemieckich

LONDYN, (Elta). Reuter do-
nosi, iż miasto Petsam znajduje
się jeszcze w rękach fińskich.
Naokoło miasta odbývają się
małe utarczki.

Złamał się lód na Ładodze

HELSENKI, (Elta). W Finlan-
dii pada śnieg i niebo jest gę-
sto pokryte obłokami. Dla tego
też działania lotnictwa są prawie
niemożliwe. Według Havasa,
część armii czerwonej czyniła
próby przejścia przez lód jeziora
Ładogi, jednak lód okazał się
kruchy i w kilku miejscach za-
łamał się. Utonęło dużo żołnie-
rzy.

S wiecka flota bałtycka

MOSKWA, (Elta). „Prawda“
ogłasza, że sowiecka flota bał-
tycka otrzymała jednocześnie za-
kaz rozkaza rozpoczęcia działań
wojennych przeciwko Finlandii
na lądzie i morzu, zniszczenia
nieprzyjaciela i zapewnienia bez-
pieczeństwa Związku Sowieckiego
i Leningradu od zatoki Fiń-
skiej.

Rząd wyjechał z Helsinek

STOCKHOLM, (Elta). Według
wiadomości z Helsinek, rząd
fiński w poniedziałek przeby-
wał jeszcze w Helsinkach, jed-
nak w tym dniu miał się udać
na północ od stolicy. W ponie-
dzialek w Helsinkach panował
spokój. Miasta nie bombardowa-
no. Przez cały dzień padał
śnieg.

Ofiary

LONDYN, (Elta). Havas do-
nosi, iż w Helsinkach i Viipuri do
dnia wczorajszego zabito włącznie
raniono 240 osób cywilnych.
Ze Stockholmu donoszą, że wsku-
tek wybuchu min zginęło 1000
żołnierz sowieckich.

LONDYN, (Elta). Reuter do-
nosi, iż na krótkim Mrow,
który przybył wczoraj z brzo-
gów fińskich do Tallina była
wielka ilość rannych cywilów
załogi Odetu naprawiony będzie
w Estonii.

Zdania ugrzecznione

Oświadczenie Stalina

Tydzień temu rozgłosiła Moskiewska podał do wiadomości publicznej oświadczenie Stalina na temat informacji podanej przez Havasa. Mimo iż oświadczenie nosi charakter sprostowania posiada ono znaczenie doniosłe.

Należy pamiętać, że Stalin w ciągu ostatniego czasu nie zabierał głosu, że ostatni raz przemawiał urzędowo w marcu na osiemnastym zjeździe partii komunistycznej. Przemówienie wygłoszone wówczas zawierało na szali stosunków międzynarodowych w Europie, przyspieszyło porozumienie sowiecko-niemieckie i stanowiło zapowiedź zmian na różnych stanowiskach w ZSSR. Stalin zarzucił wówczas państwu zachodu, że pchają Sowiety do walki z Niemcami, że sztucznie rozdychają sprawę Rusi Podkarpackiej, skierowując wzrok Trzeciej Rzeszy w stronę Ukrainy sowieckiej.

W wyniku tego oświadczenia rozpoczęły się zakulisowe rozmowy na temat porozumienia sowiecko-niemieckiego. Komisarz ludowy spraw zagranicznych Litwinow, którego zadaniem było doprowadzić do zbliżenia z Francją i Anglią i montować blok antyniemiecki został zwolniony ze swego stanowiska. Artykuł Zdanowa w trakcie prowadzenia rozmów między Sowietami i Anglią przypieczętował nowy zwrot w polityce sowieckiej.

Odtąd niemiecko-sowiecka różnica zdań, która trwała kilka lat i przybierała na sile stopniowo likwidowana. Rokowania sowiecko-angielskie nie odnosiły żadnego skutku, natomiast jak grom z jasnego nieba spada na opinię publiczną światła wiadomość, o zawarciu porozumienia handlowego, a następnie o podpisaniu paktu o nieagresji między Sowietami a Niemcami. Dalszym etapem rozwoju tych stosunków jest wspólne działanie na terytorium polskim, oraz ustalanie granic.

Odtąd zmienia się zasadniczo ton prasy sowieckiej. Znikają zarzuty natury ideowej. Prasa sowiecka udziela gościny na swoich łamach komunikatom niemieckiego biura informacyjnego (D. N. B.) a prasa niemiecka podaje w całej rozciągłości komunikaty TASSA. Wszystkie narody ZSSR jak podają komunikaty sowieckie dążą do najszybszej współpracy z obecnym rządem niemieckim, by uniknąć za wszelką cenę konfliktu.

Jeśli przemówienie Stalina wygłoszone w marcu stanowiło zapowiedź daleko idących posunięć w polityce międzynarodowej, to oświadczenie złożone w środę dwudziestego dziewiętego listopada posiada nie mniejsze znaczenie i będzie prawdopodobnie brzemienne w konsekwencje. Pierwszy raz z ust miarodajnego władcy padły zarzuty pod adresem Anglii i Francji, że państwa te ponoszą wyraźne winę za wybuch ostatniej wojny wszechświatowej, że Anglia i Francja dokonały aktu agresji, a więc napadły na Niemcy.

Skoro ustalona została wyra-

źna wina Francji i Anglii i niewinność Niemiec zachodzi w konsekwencji konieczność udzielenia pomocy niewinnym przeciwko winnym.

Czy mamy więc zapowiedź opuszczenia stanowiska neutralnego i przejścia do akcji czynnej na rzecz dawnego wroga? Dyktator państwa sowieckiego nie rzucił słów na wiatr. Słowa wygłoszone w marcu r. b. pociągnęły za sobą daleko idące skutki. Krótkie oświadczenie złożone w środę będzie niemiecki brzemienne w wypadki. Dalsze serdeczne współdziałanie może sięgać jeszcze dalej i zaważyć poważnie na losach obecnej nowej wojny.

Regnis

Mina zburzyła 50 domów

AMSTERDAM (Elta). Na wyspie Texel, w pobliżu wsi Quidenschilo wypłynęła w poniedziałek mina, która wkrótce wybuchła. 50 domów we wsi mocno zostały od wybuchu zniszczone, wybite zostały szyby, wylamane drzwi i zerwane strzechy.

W tym czasie na wyspie szalała wielka zawierucha. Ludność musiała żagliami i innymi materiałami zakrywać stogi i okna. Ofiar nie było żadnych.

Henryk Ellenberg.

Wyjazd delegacji opiek rodzicielskich

Dowiadujemy się, że w związku ze sprawami szkolnymi w dniu wczorajszym wyjechała do Kowna delegacja opiek rodzicielskich szkół polskich w

Wilnie. Delegacja ma poruszyć na miejscu u odpowiednich władz aktualną sprawę szkolnictwa polskiego w Wilnie.

Dziś mija 22 rocznica od daty ogłoszenia niepodległości Finlandii. W piątek dnia 8 b. m. część zwiększonego (do 6 stron) numeru „Kurjera Wileńskiego” poświęciemy temu krajowi.

Skarga Finlandii do L. Narodów

GENEWA. (Elta). Pełnomocny minister Finlandii przy Lidze Narodów Holsti wczoraj w niedzielę po południu generalnemu sekretarzowi Ligi Narodów notę następującej treści:

„Rosja Sowiecka z którą Finlandia od roku 1920, po podpisaniu umowy pokojowej w Tartu utrzymywała dobre stosunki sąsiedzkie i z którą Finlandia podpisała pakt o nieagresji, którego termin ważności upływa dopiero w 1945 roku, 30 listopada roku bieżącego w godzinach rannych nieoczekiwanie zaatakowała nie tylko pozycje graniczne, lecz i otwarte miasta fińskie, mordując i niszcząc ludność cywilną.

Finlandia w stosunku do

Sowiety ustąpią z Ligi?

KOPENHAGA (Elta). Reuter donosi iż Rząd Sowiecki zamierza natychmiast wystąpić z Ligi Narodów, gdy będzie rozpatrywane zagadnienie konfliktu fińsko-sowieckiego.

swego potężnego sąsiada nigdy nie uczyniła nic złego, i nie ustawała w dokładaniu starań utrzymania z nim dobrych stosunków pokojowych. Mimo to, ZSSR, na podstawie rzekomych incydentów granicznych i oskarżenia Finlandii, iż jakoby odmówiła przyjęcia propozycji wzmocnienia bezpieczeństwa Leningradu, najpierw zerwał wyżej wymieniony pakt o nieagresji, a następnie odmówił pośrednictwa państwa neutralnego.

Posiadając pełnomocnictwa swego rządu mam zaszczyt donieść powyższe do Pańskiej wiadomości i proszę, na podstawie 11 i 15 paragrafu statutu natychmiast zwołać posiedzenie Rady i plenum i pro-

Koncentracja wojsk na granicy sowiecko-tureckiej

BERLIN. (Elta). „Voelkischer Beobachter” w związku z koncentracją wojsk tureckich przy froncie kaukaskim i, niejako w odpowiedzi metodom tureckim, koncentracji armii sowieckiej na Transkaukazie, zapytuje, czyby zmiana polityki tureckiej była tak zasadnicza, że dawna przyjaźń turecka dla Rosji Sowieckiej zmieniła się w nieprzyjaźń.

Pismo w wyczerpującym artykule rozpatruje możliwości ewentualnej wojny i dochodzi do wniosku, że w tym wypadku Związek Sowiecki miałby szereg możliwości. Można daleko zrozumieć zainteresowanie Demokracji Zachodnich.

Gdyby Anglia wzięła udział w wojnie turecko-sowieckiej, dużego znaczenia nabrałyby zachowanie się Kurdów, Iraku, Syrii i Arabów. W tym wypadku wszystkie zagadnienia Bliskiego Wschodu stałyby się aktualne. Wtedy znowu okazałaby się przeciwstawność interesów rosyjsko-angielskich i jednocześnie powstałoby zagrożenie Indji.

Myśl zawojuwania Indji, którą kierował się Napoleon I i marszałek von der Goltz, obecnie jest poważnie rozpatrywana. Przy nowoczesnych środkach komunikacyjnych przedsięwzięcie takie staje się możliwym. Oczywiście nie byłoby ono łatwe. Jedynym państwem, które mogłoby to uczynić jest Rosja, posiadająca dobrą sieć kolejową w Azji Centralnej.

Pismo kończy artykuł uwagą, że jest pożytecznym rozważyć i taką ewentualność. Być może Turcja namyśli się i zatrzyma zaczynający się foczyć kamień.

Armia fińska walczy z powodzeniem

HELSINKI. (Elta). Havas donosi z Helsinek, iż w poniedziałek toczyły się walki na północy wschód od jeziora Ładogi i w przesmyku Karelskim. Według doniesienia Havasa armia fińska walczy z powodzeniem.

Tradycyjnie lojalne stosunki niemiecko-sowieckie

BERLIN (Elta). „Deutsche Diplomat”sche Politische Korrespondenz” pisze, że Niemcy i Rosja Sowiecka łączą tradycyjnie lojalne, oparte na zaufaniu stosunki,

dlatego Niemcy nie mogą mieszać się do spraw fińsko-sowieckich i przeszkadzać Rosji Sowieckiej w uporządkowaniu dawnych o żywotnym znaczeniu interesów.

Dalej pismo pisze: „Ponieważ Anglia spowodowała starcie Niemiec z Polską, w wyniku którego zostały ustanowione bezpośrednie strefy wpływów niemiecko-rosyjskich, to samo przez się rozumie się, że skutki te dały się odczuć na całej przestrzeni wschodu”.

Dalej pismo czyni wyrzuty Anglii, że stara się ona jednostronnie zwać winę na Niemcy, „za niepokój i zmiany polityczne, które wydarzyły się w ostatnim kwartale roku”. Według pisma Anglia oddawna starała się zabezpieczyć sobie bazy morskie na morzu Bałtyckim. Pismo przypomina wypowiedziany w książce lorda Strabogli „Freedom of the Seas” projekt, że państwa bałtyckie a w pierwszym rzędzie Finlandia, mogłyby się stać bazą floty brytyjskiej na Bałtyku. „Korespondent” przypomina również artykuł „Timesa” w którym było powiedziane, że Finlandia jest kluczem do Leningradu.

Pismo stwierdza dalej, że odwrotnie do zachowania się Niemiec, Anglia podtrzymała nieustępliwość Finlandii, która doprowadziła do wojny. Jakoby „bez względu na wszelką pomoc, sympatię dla Finlandii, Anglia nie żałuje tego konfliktu, gdyż polityka brytyjska ma nadzieję rozszerzyć w ten sposób działania wojenne, czego ona pożąda”. Dalej pismo pisze, że Anglia spodziewa się iż nowa wojna rozpoczeta na północy Europy może odwrócić i niebezpieczeństwo wojny od niektórych stref, gdzie interesy brytyjskie mogłyby wyraźnie ucierpieć.

Brytyjskie koła dyplomatyczne z zainteresowaniem komentują propozycję rządu Argentyny, w której jest mowa o Rosji Sowieckiej i możliwości pozostania jej nadal w Lidzie Narodów.

LONDYN. (Elta). Uważają tu, iż delegacji brytyjskiej na sesji Ligi Narodów będzie przewodniczył Halifax lub Butler. Skład delegacji będzie wiadomy 5 grudnia.

PARYŻ. (Elta). Havas komunikuje, iż francuskie koła dyplomatyczne zwracają obecnie wielką uwagę na perspektywę rozstrzygnięcia konfliktu fińsko-sowieckiego w Genewie. Uważają tu, iż jest mało szans, aby została przyjęta резолюcja, na mocy której Rosja Sowiecka wstrzymałaby działania wojenne przeciwko Finlandii.

Czytajcie JEDYNY polski tygodnik „CHATA RODZINNA”

Ustawa o regulowaniu spraw uchodźców wojennych

„L. Atlas”: Rząd opracował już i przedłożył sejmowi projekt ustawy o regulowaniu spraw uchodźców wojennych. Ustawa rozpatrywana będzie w sejmie już w bieżącym tygodniu.

Projekt przewiduje, że uchodźcy wojenni uznani są za obywateli, kt. z powodu wytworzonych wskutek wojny warunków, przybyli lub zostali wysiedleni do Litwy. Uchodźcy

wojenni muszą w określonym czasie i trybie zarejestrować się i wykonywać ustanowione dla nich warunki.

Dla regulowania spraw uchodźców powstanie przy Ministerstwie Spr. Wewn. Komisariat. Zadaniami jego będzie ustalanie terminu i porządku rejestracji, badanie sytuacji materialnej uchodźców, ustalanie miejsc pobytu uchodźców, tro-

ska o ich repatriacjach i t. d. Ukrywać uchodźców zakazuje się.

Należy o nich donosić miejscowej policji.

Uchodźcy, kt. zagrożeni będą publicznemu porządkowi, mogą być na mocy uchwały naczelni-ka powiatu osadzeni w obozie koncentracyjnym i używani tam do pracy. (N.)

Ludzie się zmieniają

Prezes Lit. K-tetu Narodowego w Wilnie p. Staszys udzielił prasie wywiadu, w którym m.in. czytamy:

W stosunku do Litwinów sległy zmianie nawet poglądy najzwyczajniejszych wrogów. Ci, którzy dawniej nie mogli spojrzeć na Litwinów patrząc, dziś grzecznie pozdrawiają. B. często się zdarza, że się kłaniają całkiem nieznanymi ludźmi. W mieszkaniu zaś wprost nie można się opędzić przed interesantami. Każdy z nich dowodzi, że cały czas był przyjaicielem Litwinów.

Postulaty lokatorów w sprawie komornego

D-r Juodejka przyjął delegację lokatorów, która wręczyła mu projekt w jaki lokatorzy chcieliby rozwiązać sprawę komornego w Wilnie. Projekt ten przewiduje: 1) za grudeń 1939 roku komorne ma wynosić tylko 20 procent sumy, jaką przed tym płacono w złotych, 2) od 1 stycznia 1940 r. do 31 grudnia 1941 r. opłata komornego ma być podwyższana co kwartał o 10 procent.

Od 1 stycznia r. 1942 płacono by się już tyle litów, ile poprzednio złotych. (x)

Wydawanie paszportów

Z dniem 15 b. m. rozpocznie się w Wilnie wydawanie paszportów obywatelom litewskim. Obywatel lit., po przybyciu na miejsce (jeden z 20 punktów wydawania paszportów), otrzyma ankietę (w jęz. lit.) do wypełnienia (tylko w jęz. lit.). Pytania zawarte w ankiecie zostaną przetłumaczone na język polski i wywieszane na tablicy przy wejściu. Ankiety wypełniać będą pracownicy specjalnego biura za wynagrodzeniem. Jeden z tych pracowników będzie wypełniał ankiety niezamożnym. Paszporty, przede wszystkim otrzymają pracownicy instytucji państwowych i samorządowych, następnie osoby wolnych zawodów, właściciele domów i t. d. Narazie paszporty otrzymają mężczyźni. (N.)

Dokoła reformy rolnej

Po spisaniu majątków w okręgu wil. okazało się, że co najmniej dziesiąta część właścicieli otrzymała już w swoim czasie ośrodki majątków w Litwie (po tamtej stronie b. linii admin.). Obecnie więc, w myśl ustawy o reformie rolnej, nie będą oni mieli prawa do posiadania ośrodków dworskich w kr. wileńskim; ich majątki ulegną parcelacji całkowitej. (N.)

Gimnazja państwowe w Wilnie

Po reorganizacji szkół średnich w odzyskanym Wilnie, zamiast b. polskich gimnazjów państwowych stworzono 6 litewskich gimnazjów państwowych, z których w 2 gimnazjach językiem wykładowym jest jęz. litewski, zaś w 4 — polski.

W pierwszej klasie nowo powstałych gimnazjów nauka będzie się odbywała w/g dotychczasowego planu nauk i programu litewskich szkół średnich. Kurs gimnazjalny trwa siedem lat. Uczniom wyższych klas zezwala się ukończyć szkoły średnie w/g dotychczasowego systemu, t. zn. w/g tych samych planów i programów. Zmiany są tu nieznaczne: we wszystkich klasach wprowadza się jęz. litewski i w pewnych klasach — historię Litwy, geografii Litwy i naukę o społeczeństwie; kasuje się przysposobienie wojskowe i naukę o współczesności.

Większość nauczycieli pozostawiono w tych samych gimnazjach. Zwolniono tylko tych, którzy nie mają prawa być obywatelami Litwy.

Kierownictwo wszystkich gimnazjów utworzono z osób, dobrze znających jęz. litewski. W gimnazjach z polskim jęz. wykładowym kierownictwo zna dobrze również jęz. polski. (N.)

Powrót internowanych z Litwy do ziem, zajętych przez Sowietów

Elta donosi z Kowna: Przybyła z ZSSR do Litwy Komisja przyjmuje internowanych polskich wojskowych, chcących powrócić do ziem byłej Polski, zajętych obecnie przez ZSSR. Komisja urzęduje już dwa tygodnie, odwiedziła kilka obozów internowanych oraz wysłała już dwa transporty z internowanymi do swego terytorium.

Komisja przyjmuje i udziela poleceń na powrót do swych rodzin lub do miejsc zamieszkania wszystkim bez wyjątku internowanym wojskowym, nie

czyniąc nikomu żadnych ograniczeń ani trudności. Otrzymują pozwolenia na powrót do terytorium ZSSR nawet ci internowani wojskowi, którzy nie pochodzą z terytorium ZSSR, lecz tam przebywali tylko kilka lat, tam pracowali lub pozostawili swoje rodziny.

Internowani wojskowi, po przejściu granicy nie są umieszczani w jakichkolwiek obozach internowanych, lecz od razu mogą udawać się do obranych miejsc zamieszkania.

KRONIKA

Grudzień 6
Dziś: Mikołaja
Jutro: Ambrożego.
Wschód słońca — o. 7 m. 27
Zachód słońca — o. 2 m. 52

Dyżury aptek:
(Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
Sokolowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomczewskiego (w. Pohulanka 23); Miejska (Wileńska 23); Turgiela i Przedmiejskich (Niemecka 15); Wysockiego (Wielka 3).
Poza tym stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42), Szantyr (ul. Ległonów) i Zajackowskiego (Witoldowa 22).

Zarząd Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Wilnie zawiadamia swych członków, że 8 grudnia r. b., to jest w piątek o godzinie 7-ej rano w kościele św. Kazimierza, przed ołtarzem kupieckim, odbędą się rotaty kupieckie.

Zaświadczenia dla starających się o powrót z niewoli.
Zarząd Miasta wydaje zaświadczenia rodzinom rezerwistów, szeregowców i podoficerów b. armii polskiej, którzy trafili do niewoli niemieckiej lub sowieckiej, i o których powrót z niewoli zabiegają rodziny. Zaświadczenia te wydawane są w celu zwolnienia od opłat przy wyciągach w biurze meldunkowym Magistratu o tym, że jeniec jest stałym mieszkańcem Wilna. Od osób, które nie posiadają tych zaświadczeń, biuro meldunkowe pobiera opłaty. (x)

Przygotowania do reformy rolnej w okręgu wileńskim szybko posuwają się naprzód. Obecnie zbierane są wiadomości ile majątków podlega parcelacji, jakiego rodzaju są grunty, ile jest osób pragnących otrzymać rolę i t. d. Spodziewać się należy, że do wiosny prace przygotowawcze do reformy rolnej zostaną zakończone, poczym niezwłocznie się przystąpi do przeprowadzenia samej reformy. Jak w całej Litwie, podobnie w kr. wileńskim pozostawi się kilkanaście wzorowych gospodarstw i ośrodków dworskich. (N.)

Słupy graniczne pomiędzy Litwą a ZSSR. Na podstawie traktatu Litwy z ZSSR zaczęto już stawiać słupy graniczne na granicy obu państw, począwszy od jez. Dryświaty, kończąc zaś na rzece Ulle. Odległość między poszczególnymi słupami wynosi 5 mt. (N.)

Organizowanie szkolnictwa powszechnego w pow. wileńskim dobiega już końca. Zorganizowano i uruchomiono ok. 150 szkół w tym ok. 80 szkół jednoklasowych; W całym powiecie wypadnie otworzyć ok. 200 szkół z 400 nauczycielami. Obecnie pracuje ok. 310 naucz. Uruchomiono poza tym 4 szkoły żydowskie i 1 karaïmską (w Trokach) — są to szkoły państwowe. (N)

Reorganizacja szkoły ogrodniczej. Przekształcona została b. Szkoła Ogrodnicza w Wilnie i podjęta działalność jako Średnia Szkoła Sadownictwa. Obecnie czynne są kursy II i III z 97 uczn., zaś I kurs rozpoczął się od 15 stycznia 1940

Z koncertów

Występ Jerzego Gardy

Koncert, który Jerzy Garda dał na Pohulance był niewątpliwie dużą atrakcją dla publiczności wileńskiej. Garda bardzo rzadko koncertował w Polsce, w Wilnie wogóle nie śpiewał. Dzięki okolicznościom w które rzucała go wojna, mieliśmy wczoraj okazję poznać świetnej klasy śpiewaka, o dużej skali odwrotczej.

Materiał głosowy Gardy jest wyjątkowo piękny; baryton o szlachetnym, aksamitnym brzmieniu posiada dużą ekspresję zwłaszcza w górnym swym rejestrze, którego metaliczne brzmienie jest wręcz fascynujące. Podziwialiśmy też rezultaty szkoły włoskiej, która kształciła głos artysty. Co najciekawsze to umiejętność nieskazitelnie czystej intonacji. Wiemy jak to jest trudne dla barytona, szczególnie w niższych rejestrach głosowych. Włoska szkoła przypomina mi pod tym względem instrumentalną szkołę francuską; wiemy jak trudne do wystrójenia instrumenty dawniane brzmia w francuskich orkiestrach. Czystość stroju drzewa francuskiego jest rezultatem pewnych doświadczeń i stanowi tajemnicę francuskich producentów; podobnie włoska metoda śpiewu jest tajemnicą Włoch, której cudzoziemcom niechętnie udzielają. Tradycje śpiewu włoskiego są przecież tak wspaniałe, a nie każdy k'o kształci się we Włoszech osiąga takie rezultaty jak Garda.

Jeżeli nie potrafimy nic zarzucić artyście pod względem materiału i emisji głosu, (dzięki czemu osiąga Garda zupełną doskonałość) a zatem skoro warunki zasadnicze śpiewu solowego zostały wypełnione w stu procentach przejdźmy do interpretacji repertuaru. Z pieśni, któreśmy słyszeli najciekawiej wypadła *Nebbie O. Respighi*, niedawno zmarłego kompozytora włoskiego. *Domena*, w której artysta czuje się jak ryba w wodzie jest ona. Przełicnie odśpiewał Garda. *Pieśń Janusza z „Halki“* i dwie trudne arie *Messeneta* z op. „*Król Lahory*“ i *Thomasa* z op. „*Hamlet*“. Dużo ekspresji posiadała słynna aria *Rubinsteina* z op. „*Demon*“.

W czasie przerwy wniesiono sporo kwiatów na scenę, oklaskom nie było końca. Ale reakcja publiczności spotęgowała się do granic entuzjazmu po przerwie, gdy Garda zaśpiewał *Cavatine Figara* z *Cyrulika Rossiniego*.

Interpretacja tej arii, niewątpliwie wynik ogromnej pracy opartej przedewszystkiem o włoską tradycję, była rewelacją dla tych, którzy nie słyszeli nigdy *Scali Mediolanńskiej*. Podkreślić warto tu mnóstwo szczegółów o charakterze buffo tak typowym dla *Rossiniego*, które wspaniale uwzględnił śpiewak. Wykonaniem tej trudnej lecz efektownej arii wykazał artysta zupełne opanowanie sztuki śpiewackiego i nic dziwnego, że zyskał i popularność i kontrakty we włoskich operach. Arię z *Cyrulika Garda* bisował wśród frenetycznych i żywiołowych oklasków licznej publiczności, która zmusiła sympatycznego artystę do kilku naddatków. Koncert powinien Garda powtórzyć.

Akompaniował z umiarem p. *Rieger*. sl.

SZPIILKI

Walka z nadużyciami przy kartach bynonobliowych traktowana jest z całą bezwzględnością. Wczoraj również zarejestrowano spekulanta, który posiadał za kartki — za krutki.

Poszukuję w centrum miasta mieszkania 4 lub 5 pokojow. ze wszelkimi wygodami Oferly K. Węciewicz, Wilno ul. Mickiewicza 7

Anglicy zniszczyli dalsze 4 niemieckie łodzie podwodne.

LONDYN, (Elta). Reuter donosi, iż w ostatnich czterech dniach Anglicy zatopili względnie skonfiskowali 4 niemieckie łodzie podwodne. Jedną łódź Anglicy zatopili na morzu Północnym, drugą skonfiskowali, a zatogę internowali w kanale La Manche, trzecia łódź podwodna została zatopiona w innym miejscu. O zniszczeniu czwartej łodzi podwodnej doniesiono ubiegłej nocy. Zatogę tej łodzi w liczbie 43 jeńców wysadzono w jednym z portów Szkocji.

Młodzież radzi sobie jak może

Warunki życia są trudne i życie codzienne staje się coraz bardziej skomplikowane. Młodzież szuka sobie, z wrodzoną młodością wielką dzielnością, dróg zarobku, sposobów utrzymania. To gra na mandolinach w zespołach ulicznych, to sprzedaje gazety. Ostanie sprzedawcy gazet właśnie projektują spółdzielnię p.d firma „Labor“ (praca), z chwilą uzyskania ze wolenia skupią się członkowie w lokalu na Zamkowej 4, gdzie mają zamiar otworzyć jaknajtańszą jadłodajnię, śniadania dla „gazeciarzy“, zbieranie rupieci po domach, m łowanie sztyldów, w ogóle pomoc wzajemna we wszelkiej robocie, mogącej dać chleb w rękę potrzebującym. A przecież takich jest wielu bezdomnych, oddzielonych od rodzin, bez żadnych środków utrzymania. Zrzeczenie się i solidarność we wzajemnym wspomaganiu, to czynnik który może wiele dobrego uczynić. Społeczeństwo winno popierać te poczynania młodzieży i pomagać jej w miarę możliwości. H.

Teatr „Lutnia“

„*Trafika pani generalowej*“, komedia *Bus Feketeo*, muzyka *Sergiusza Kontera*.

Lekka komedia *Bus Feketeo* narobiła swego czasu dużo wrzawy w Wilnie, gdyż była grana równocześnie na dwu scenach: w teatrze na Pohulance i w „*Lutni*“, która wystawiła ją jako komedię muzyczną. Teraz „*Lutnia*“ wznowiła tę sztukę. Muzykę, a raczej wkładki muzyczne skomponował *S. Konter*. Uczynił to dobrze i ze smakiem. Przyjemnie słuchało się walca o *Grinzingu*, b. dowcipne były niektóre szczegóły instrumentacyjne (np. charakterystyka gości trafiki za pomocą różnych instrumentów).

Komedia włożona na barki artystów operetkowych, to dla nich ciężar i odpowiedzialność nie lada. Bo jednak — co tu ukrywać — przywykliśmy się, że *Piasecka* czy *Dembowski* to przedewszystkiem śpiewacy i że najważniejszym jest kiedy zaczyna śpiewać. Spotkała nas miła niespodzianka.

Ale zacznijmy od początku i zn. od tytułowej roli pani generalowej. Odwodziła ją *H. Dunin-Rychłowska*. Jej starsze panie mają doskonałe formy zewnętrzne i interesującą treść duchową. Opanowanie gestu, wyrazista modulacja głosu, dodają jej postaciom dużo prawdziwego wdzięku. *Rasowa* ta aktorka wnosi na scenę klasę aktorską.

Uroczą *Greją* była *Piasecka*, na której rolę leżała jak dobrze skrojona suknia; pewne szczegóły, jak stosowanie głosu w mowieniu, większe zręczniczkowanie forte i piano w ostatnim dialogu z *hrabią*, są bardzo potądane. Partnerem *Piaseckiej* był *Dembowski* jak zawsze wityany oklaskami. Mimo widocznego zaziębienia śpiewał dobrze i grał tak samo.

Wyrwicz *Wichrowski* dźwiga na sobie piętno komizmu. Był doskonałym sąsiadką domowym opanowaniem bez reszty przez karykurną rolę.

Odtwórcy innych ról (nie było programów, więc nie znamy ich nazwisk) sekundowali dzielnie głównej piątce.

Przy paleniu dyrygenckim stał *Wilński*. Ledwo solo cytując wykonanie było bardzo dobre. Obsługa operetki polepszyła wydatnie swoje brzmienie.

TYLKO DZIŚ 1/4 LOSU LŁ. 2.50
Ciągnięcie I klasy rozpoczyna się Dziś o godz. 4-ej popoł.
Kto chce być szczęśliwym posiadaczem losu niech śpieszy do znanej w Wilnie kolektury

DOBRA = SZCZĘŚCIE

Witka 44 Wilno

Co piszą inni?

Prasa szwedzka usłarza się na wciąż rosnącą intensywność wojny morskiej. Niedawno okręty niemieckie zatrzymały parowiec szwedzki, który w ów węgł angielski dla elektrowni w Sztokholmie. Szwedzkie koła polityczne są zdania, że Niemcy usiłują przeciąć dowóz węgla angielskiego do Szwecji, uzależniając tym samym Szwecję od dostaw węgla niemieckiego. Szwecja widzi w tym presję, mającą na celu wymóc ustępstwa gospodarcze, które nie będą zgodne z interesami Szwecji i zasadą ściślejszej szwedzkiej neutralności.

Prasa szwedzka zaczyna poświęcać coraz więcej uwagi sprawom fińskim. Niemieckie koła polityczne w Berlinie oświadczają, że Finlandia jest drugą ofiarą polityki angielskiej. Niemcy utrzymują, że wszystkie zmiany, jakie zaszły w Europie Wschodniej są skutkiem nieudanych zabiegów Francji i Anglii o Rosję Sowiecką. Próbując przyciągnąć ZSSR na swoją stronę, sprzymierzeńcy otrzymali rezultaty wręcz odwrotne. Anglia nakłoniła Finlandię do uprawiania polityki prestiżowej zamiast polityki realnej, ale korzyść z tego przed jej późniejszą wyciągnięciem jedynie Rosja Sowiecka. W głosach tych czuć niezadowolone raczej z obu stron.

„Lew skrzydlaty” — rekordowy film

Rekord powodzenia zdobył ostatnio w Anglii film Aleksandra Korda p. t. „The Lionhas Wings” obraz, wykonany olbrzymim nakładem kosztów, sławi bohaterstwo młodych lotników angielskich.

Zakłady Graficzne

„ZNICZ”

Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4. Telef. n 340.

Dziela książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa wykonywa

PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

„CHATA ROOZIKNA”

Ilustrowany tygodnik polski jedyny w Litwie
Kaunas, Ožėškienės g-re 12
Prenumerata roczna 5 lit., półroczna 3 lit., kwartalna 1 lit. 50 ct., nr pojedynczy 25 ct. Do nabycia we wszystkich kioskach

Tłumacz przysięgły przy Wileńskim Sądzie Okrę.

Dr. J. Pajaujis

Tłumaczy dokumenty na wszystkie języki. Urzędowo zaświadcza tłumaczenia.

Przyjmuje: od 10 do 2 w Sądzie Okręgowym, pokój 101, od 4 do 6 w mieszkaniu, ul. 3-go Maja 9—13.

WĘGIEL

KOKS I BRYKIETY sprzedaje „PACYFIK”

Wilno, Słowackiego 27. Telef. 7-56

RADIO

SRÓDA, dn. 6.XII.

Wilno

15.00 — Informacja po litewsku.
15.15—15.30 — Informacja po polsku.
17.30 — Muzyka z płyt.
17.45 — Lekcja jęz. litewskiego po polsku.
18.40—19.00 — Informacja po polsku.
19.00—19.15 — Informacja po żydowsku.

CZWARTEK, dn. 7.XII.

Wilno

15.15 — Informacja w jęz. polskim.
17.30 — Muzyka z płyt.
17.45 Odczyt M. Ręzewicza w jęz. polskim: Spółdzielczość litewska.
18.00 — Muzyka z płyt.
18.25 — Informacja po litewsku.
18.40 — Informacja w jęz. polskim.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

— Dziś, we środę, dn. 6. grudnia, o godz. 17 — powtórzenie jednej z najlepszych komedii M. Bałuckiego „Krewlaki” z udziałem Perzanowskiej, Kurnakowicza, Chmielewskiego (role główne), oraz p. p.: Bielińskiej, Jasińskiej-Dełkowskiej Nawrockiej, Szczepańskiej, Szafarskiej, Jaskiewicz, Blichewicza, Dziewońskiego, Miłskiego, Tatarskiego. Reżyseria — dyr. Kiełanowski. Dekoracje — W. Ujejskiego.

— Premiera w Teatrze na Pohulance najbliższą premierą Teatru Miejskiego na Pohulance będzie zabawna, tryskająca humorem — komedia Romana Niewiarowicza p. t. „Drogo zaraz tragedia”. W rolach głównych p. p.: W. Alexandrowicz, A. Łodziński i J. Wasilewski.

Teatr muzyczny „Lutnia”

— Dziś, we środę, dn. 6. grudnia, o godz. 5 p. p. niezwykle barwnie dowcipne i urozmaicone widowisko „Trafiła pani generałowej”.

— „Madame Pompadour”. Reżyser W. Julicz przystąpił do prób głębszej operetki — Filla „Madame Pompadour”.

Teatr „Rewia” Świątovid

— Dziś, po raz ostatni „Biblioteka miłośni”. Jutro, 7. b. m. premiera rewii p. t. „Tyko dla dorosłych”. Kasa czynna od godz. 10 do 12 i od 2 po poł.

Teatr „Niebieski Pajacyk”

Dzisiaj „Św. Mikołaj na Podhalu”
— Nareszcie dzisiaj wyczekiwany dzień św. Mikołaja, to też w Teatrze „Niebieski Pajacyk” przy ul. Mickiewicza 9, gwarno i wesoło. Dzisiaj bowiem ukaże się rozradowanemu oczętom o godzinie 13.30 i 15.30 śliczna baśń p. t. „Św. Mikołaj na Podhalu”. Grzecznych dzieci czeka dużo urozmaicenia, śliczne tańce, śpiewy, a wszystko w ładnych dekoracjach, a jeżeli jeszcze umie dziecko jakiego wierszyk, to i prezentik pewny od św. Mikołaja. Przedstawienie to grane będzie tylko dzisiaj, należy więc zaopatrzyć się w bilety bo może ich zabraknąć. Kasa czynna od godz. 10 rano bez przerwy.

Osoba, która może dać jakie wiadomości o Dr. Stanisławie Lewoniewskiej z Krakowa proszona jest o zgłoszenie się na Zakretowa 16 m 2 Wleehorska od godz. 6 wieczór.

Poszukiwanie zaginionych

Poszukiwani:

Mjr. łączności Zenon Butkiewicz i podch. Zygmunt Kondraciuk, oboje z Warszawy.
Rodzinę.

Zofia Radziwińska z Adamowiczów. b. uczenica Gimn. Litewskiego w Wilnie.

Barczyk Franciszek, chorąży 20 p. ul. z Rzeszowa.
Wanda z Pawczyńskich Janiszewska — lek. dent.

• Wolan, Leszczyński, Jaczun, Ślusarski.
Pchor. plut. Mieczysław Kozłowski, 86 pułk piech., 8 komp., Mołodeczno.

Podch. Edward Mnichowicz, Dowództwo 1 dyw. 5 p. p., ostatnio widziany 14.IX, między Siedlicami a Łukowem.

Rtm. Andrzejewski Witold, 25 p. ul., Kadra Łuków.

Wywieziony przez władze bolszewickie Banel Feliks, geometra.

Kto by wiedział o losie zaginionych, proszony jest o poinformowanie poszukujących według podanych adresów.

Zaczadziło trzech policjantów

W nocy pogotowie ratunkowe wezwano na ul. Żeligowskiego 4, gdzie ulegli zaczadzeniu policjanci Alfons Czerniakiewicz, Feliks Rondomanski i Napoleon Matulis. Uratowano ich. (c)

Nieszczęśliwy wypadek

Ciężkiemu wypadkowi uległ 21-letni elektromonter Jan Aliszkin (Soltańska 23). Przecinając druty, wbił sobie nóż głęboko w okolicę brzucha. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala. (c)

Bandyci postrzelili szofera

4 bm. koło godziny 7.30 w. na ul. Soltańskiej dokonany został krwawy napad rabunkowy, którego ofiarą padł 50 letni szofer miejskiego szpitala psychiatrycznego Jakub Szacino.

Szedł on do mieszkania, niosąc w ręku wiadro z produktami. Na ulicy został on zatrzymany przez kilku osobników, którzy usilowali zrabować mu towar. Szacino stawiał opór. Napastnicy odpowiedzieli strzałami. Szacino został postrzelony w brzuch. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala św. Jakuba. (c)

Zatrzymani w związku z wypadkami w szkołach

„Wilniaus Balsas” z 5 b. m.: „W sobotę wieczorem policja wykryła tajne zebranie, w którym brały udział 22 osoby. Zebranie to zwołał b. nauczyciel polski, oficer rezerwy Michał Słomiński, który zaprosił rodziców uczniów i agitował ich, by nie posyłali dzieci swych do szkół. Uczestników zebrania aresztowano. Później jednak rodziców zwolniono. Słomiński i właściciel mieszkania pozostają w areszcie. Będą oni za zwołanie nielegalnego zebrania odpowiednio ukarani”.

To same pismo donosi: „Wczoraj przy polskich gimnazjach zebrał się różni agitatorzy, którzy grozili i nie pozwalali uczniom iść na lekcje. Policja zatrzymała kilku takich agitatorów”.

Wczoraj tacy agitatorzy ukazali się także przy szkołach powszechnych: grozili małym dzieciom i nakazywali im nie iść do szkół. Tak np. na Antokolu do szkoły Nr 29, ok. 7.40 rano przybyło kilka kobiet i mężczyzn, którzy agitowali wśród dzieci, by te nie szły do szkoły. Policja zatrzymała Janinę Zajamcowską, lat 46, Stanisławę Wincianową lat 35, Jerzego Gutkowskiego lat 15, Stanisławę Tyszkiewiczową lat 18, uczennicę gimnazjum cesarskiej Małachównę i Marię Kolendo”.

Samobójstwo buchaltera

Wczoraj w mieszkaniu przy ul. Piłsudskiego Nr 6 popełnił samobójstwo przez powieszenie się buchalter Łazarz Guzarski w 51 roku życia. (c)

„Spaudos Fondas” w Wilnie

ul. Mickiewicza 31, tel. 29-98

SPRZEDAŻ KSIĄZEK I MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH.

Zaopatruje urzędy i społeczeństwo w książki, podręczniki, przybory kancelaryjne i biurowe, oraz księgi i blankiety rachunkowe.

Przyjmuje również wszelkie zamówienia drukarskie, a drukarniom dostarcza papieru.

Sprzedaje losy Loterii Państwowej.

Można zamawiać telefonicznie.

Korzystajcie z usług „Spaudos Fondas”!

Lampki Spirytusowe

Używane są obecnie

zamiast prymusów

dla wygody Wilnian i prowincji sprzedawane są narazie

w „Spaudos Fondas”

w Wilnie, ul. Mickiewicza 31, tel. 29-98.

Lampki w dobrym gatunku po niskich cenach.

Sprzedaz i Kupno

Uwaga!!! Kupujemy wszelką starą garderobę męską, również wojskową. Przychodzimy do domu. Zgłoszenia: Niemiecka 35/33. Parter w podwórzu

Wielki wybór podarków świątecznych: przedmioty artystyczne, konfekcja dziecięca, damska i męska, walizki podróżne. Codziennie od 5 do 7 Zygmuntowska 19 m. 7.

Kupię dom 1 lub 2 mieszkaniowy Antokol, Zwierzyniec oraz w centrum miasta. Oferty składać: hotel Europejski pok. Nr. 18

Sprzedam kredens, biurko, bibliotekę, szafy, lampy, krzesła i inne meble Lubelska 7 11, godz 14—17

Kupię dom blisko centrum za 20 tys. Zł. do Kuriera „Dom”.

Do sprzedania zakład sportowy jedyny w Wilnie z urządzeniem. Informacje Zawalna 21 skład rowerów.

Kupię bibliotekę prawniczą w języku polskim. Oferty listowne składać do hotelu „Europejskiego” pok. 18.

Kupimy maszyny do pisania ze szryftem polskim i litewskim. Oferty administracja „Kurjer Wil.”.

Lokale

Pośredniczą przy wynajmie pokoi, mieszkań i lokali. Żeligowskiego 5 m. 22.

Do wynajęcia dwa duże pokoje pod biuro. Infurkacja ul. Orzeszkowej 11-a m. 9 od 15 do 17 godz.

Do wynajęcia mieszkanie 6 pokojowe z łazienką od 1 stycznia. Ul. Mickiewicza 7 Tamże do sprzedania płyta kuchenna restauracyjna — wiadomość u gospodarza.

Duży lokal w najruchliwszym punkcie ulicy Mickiewicza I piętro nadający się na bank, biuro, restaurację itp. odstąpimy poważnym refektantom. Zgłoszenia z podaniem adresów — administracja Kurjera „G.P.”

Jednosobowy z wygodami solidnemu Zakretowa 2 — 4.

Do wynajęcia 2 pokoje umeblowane z wygodami. Jagiellońska 5—8.

Mieszkanie 4-pokojowe, z wygodami, w nowym domu do wynajęcia. Ul. Jasna 2 a m. 2.

Różne

3—4 osoby z inteligencji przyjmie dworek niedaleko Wilna. Cena 3 lit. dziennie, utrzymanie, opał, pomieszczenie. Informacje ul. Dąbrowskiego 7 — 8 w godz. 3 — 5 ppół.

Zgubiono dowody osobiste, na imię Czesnowskiej Reginy Nr. 304 oraz na imię Czesnowskiej Jadwigi Nr. 552669 seria B wyd. przez Starostwo G. odesk. Łaskawego znaleźć prosimy odnieść do Redakcji.

Lekarze

Dr. Med. Henryk Rudziński choroby wewnętrzne **wznowił przyjęcia** Arsenalska 6 m. 5, tel. 4-22 codziennie prócz świąt od 17—19.

DOKTOR MED. **Benedykt Scherman** powrócił i wznowił przyjęcia w chorobach płucnych (Roentgen) ul. Zawalna 2, tel 10-69

Dr. Med. Julian Podwiński Specjalista chorób nerwowych Mickiewicza 44 m. 4, tel. 41 **Wznowił przyjęcia** chorých

Dyrektor Kliniki Dermatologicznej U S B Prof. W. Tadeusz Pawlas przeprowadził się na ul. Kamienna 1 — 3. I ordynuje w chor. skórnych i wenerycznych od g. 3.30 do 4.30, t-l. 11-31.

Akusz. Maria Laknerowa przyjmuje od g. 9 rano do g. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

Akuszerka **Śmiałowska** oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, lupieżki, usuwanie tłuszczu z błonki i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

Nauka i Wychowanie

SHELEY'S Instytut języków obcych. Mickiewicza 4 m. 12). Litewski, angielski, francuski i niemiecki Lektorały angiel. — 4 litv mies.

„Instytut Nauki Języków” (dawn. Germanistyk) Wielka 2 m. 1. Nowe przystosowane kursy języka litewskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego od 1 grudnia

Kursy Gimnazjalne i Licealne Sekcji Szk. Sr. Z. N. P są czynne. Zapisy do wszystkich klas codziennie w g. 16—18. Lokal: Gimnazjum Pilomatów, Żeligowskiego róg Wileńskiej

Litewskiego lekcji udzielam. Grupami lub pojedynczo. Tanio i szybko. Teoria i praktyka. Zgłaszać się: ul. Winogr—Zdrojowy 4—1.

Nauczycielka franc. n em., łacin. wyjedzie za utrzymanie. Oferty ul. Drueta 8/1. „Nauczycielka”.

Nauczyciel łacina, niemiecki za utrzymanie — wyjedzie. Oferty Red. pod „Nauczyciel”.

Lekcji angielskiego i litewskiego udziela za pokój. Zgłoszenia do Kurjera „Języki”.

Nauczycielka gimnazjum udziela lekcji języka niemieckiego i przygotowuje do matury. Ul. Mickiewicza 15 m. 13.

Przyjmuję się zapisy do trzech klas Państwowego Gimnazjum Batoruskiego oraz do Państw. Białoruskiej Szkoły Powszechnej Nr. 4, w godz. od 8 do 12 w Dyrekcji Gimnazj. Adres: Wilno, ul. Doznanstała 3/5.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 ram 75 cent, za tabelką 60 cent. Drobne 20 cent za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty Lt 1 — za wiersz jednoznaczny. Ogłoszenia cyfrowe i tabelkowe 50% więcej. Długość ogłoszeń 5-cie lampowy. Za treść ogłoszeń i terminy ich druku Administracja nie odpowiada.

Łańdijas: Vytautas Stangėlius. Wydawca: Witold Stanisławicz. Redaktorius: Vytautas Kibickis. Redaktor: Witold Kibickis.